

Creëren en controle, een spanningsveld

***Wowwowwonders in me* is de nieuwe voorstelling van dansgezelschap Anouk van Dijk. Geïnspireerd door het werk van Nik Christensen, en de veelzijdigheid van een bouwlamp.**

Bregtje Schudel

Voor de origine van *Wowwowwonders in me* moet teruggegaan worden naar een eerdere voorstelling, *Bliss*, die Anouk van Dijk (1965) in 2007 met het Beijing Modern Dance Company maakte. Ze was op zoek naar een oplossing voor de taalbarrière tussen haar en de dansers, naar een manier om het gevoel over te brengen dat ze met de voorstelling wilde creëren. Zo kwam Van Dijk uit bij de schilderijen van Nik Christensen. Tekeningen in zwarte inkt, vol dwalende wezens in een onheilspellende wereld – met veel smog en heel veel regen. “Een aantal van zijn schilderijen voelde heel erg als Beijing,” vertelt Van Dijk in haar appartement in de Oosterparkbuurt. “Eenzelfde spanning, druk, en smog. En ik wist: hier hebben we een aanknopingspunt!”

Pas na het maken van *Bliss* kwam Van Dijk echt in contact met Christensen: “We hadden hem een dvd van *Bliss* gestuurd om te laten zien: kijk, dit brengt jouw stuk teweeg.” Het idee voor *Wowwowwonders in me* – een variant op Christensens schilderij *No wonders in me* – was geboren. Christensen werd bij het creatieproces betrokken. “Ik ben een paar keer in zijn atelier geweest, en hij is ook bij doorlopen komen kijken. Ik heb hem natuurlijk ook stiekem geobserveerd. Wie is hij? Waarom maakt hij wat hij maakt? Wat ik heel interessant aan hem vind, is dat hij duistere, bizarre schilderijen maakt, maar zichzelf helemaal niet dreigend of depressief vindt. Ik had verwacht een norse schilder te vinden, maar trof een vrolijk, warm en open persoon. Dat contrast in hem vind ik heel mooi, alsof hij een geheim in zich draagt. Dat hebben mijn dansers ook.”

De voorstelling moest vooral geen simpele interpretatie van zijn werk worden, verzekert Van Dijk. “Mensen hebben wel gevraagd: heb je dan ook zijn schilderijen op het toneel? Maar Nik weet ook: Anouk maakt haar ding. Ik ga niet zijn werk analyseren en dan driedimensionaal maken. Ik laat me inspireren door zijn werk in grotere zin, gebruik het als voeding.”

Wowwowwonders in me gaat meer over het proces van creëren. “Je begint met niks en dan gaat het groeien. Het culmineert en het wordt complex, je raakt verdwaald, moet er weer uitkomen. De leukste fase van het proces is nu, de eindfase, de dagen voor de première. Wanneer je alle bouwstenen hebt, je het theater ingaat en dan pas ontdekt: ah, het theater dwingt dit af.”

Naast de vele rekvisieten die Christensen heeft aangedragen, zoals de metalen emmers die ook in veel van zijn eigen werk terugkeren, neemt ook een ander object een prominente plek in: de bouwlamp, een element dat in juist Van Dijks werk -vaker terugkomt. Om precies te zijn: vier bouwlampen. Niet alleen de voornaamste lichtbron in het stuk, maar ook een krachtbron die de vier dansers aanstuurt en manipuleert. De macht lijkt te liggen bij diegene die de lamp bedient. “Er is in de

voorstelling een soort scheiding tussen operator en performer,” beaamt Van Dijk. “Wie bepaalt wat? Wie heeft de controle? Er is een constant spanningsveld tussen de danser en de operator.”

En zo zijn we toch weer terug bij de rode draad: creatie. “Creëer je iets waar je zelf buitenstaat, of ben je onderdeel van je eigen, of andermans, creatie? En hoe verhoud je je daartoe? Zo gaat het in het leven ook. Dat gevoel van over het creëren, de creatie van je leven, geen controle hebben, is aan de ene kant heel eng, maar aan de andere kant ook een soort vrijheid, een soort wonder in me.”

***Wowwowwonders in me*, anoukvandijk dc. 2 t/m 6/3 in Frascati; op tournee t/m 25 mei.**